Ірі модификация немесе ірі жөндеуді орындауды бекітуге өтінімді толтыруға арналған нұсқаулық / Инструкция для заполнения заявки на утверждение выполнения крупной модификации или крупного ремонта / Instructions for completing the application for approval of performing major modification or major repair		
№	Бағалау элементі / Элемент оценки пакета / Package assessment element	Тармақ нені білдіреді / Что означает пункт / Meaning of the item
1. Массаның және тепе-теңдіктің өзгеруі / Изменение массы и баланса / Mass and Balance effected	Модификация немесе жөндеу әуе кемесінің массасының өзгеруіне және/немесе ауырлық центрінің (АЦ) қайта бөлінуіне алып келетінін анықтау / Проверяется, приводит ли модификация/ремонт к изменению массы воздушного судна и/или перераспределению центра тяжести (ЦТ) / Assessment of whether the modification/repair results in a change of aircraft mass and/or a shift of the centre of gravity (CG)	Кез келген жабдықты орнату/алу (агрегаттар, креслолар, жүйелер), сондай-ақ конструкциялық өзгерістер ауырлық центріне әсер етуі мүмкін, бұл әуе кемесінің тұрақтылығы мен басқарылуына тікелей ықпал етеді. Масса немесе АЦ өзгерген жағдайда қайта есептеу немесе қайта өлшеу (Weight & Balance Report) талап етіледі. / Любое изменение оборудования (установка/снятие агрегатов, замена кресел, установка систем, структурные изменения) может влиять на ЦТ, что отражается на устойчивости и управляемости ВС. В случае изменения массы/ЦТ требуется пересчёт или повторное взвешивание (Weight & Balance Report) / Any change in equipment (installation/removal of components, seats, systems, or structural changes) may affect the CG, which directly influences aircraft stability and controllability. If mass or CG is affected, recalculation or re-weighing (Weight & Balance Report) is required
2. Күш қондырғысына (-ларына) эксплуатациялық әсері / Эксплуатационное влияние на силовую (-ые) установку (-и) / Operational impact on the powerplant(s)	Модификация немесе жөндеу қозғалтқыштарға, оларды басқару жүйелеріне, отын жүйелеріне және қосалқы күш қондырғысына (APU) әсер ететін-етпейтінін анықтау / Определяется, затрагивает ли модификация/ремонт двигатели, системы управления ими, топливные системы и вспомогательную силовую установку (APU) / Determination of whether the modification/repair affects engines, engine control systems, fuel systems, or the Auxiliary Power Unit (APU)	Күш қондырғысына кез келген араласу жеке қауіпсіздік бағалауын, сертификаттау талаптарына сәйкестікті және эксплуатациялық жарамдылықты растауды талап етеді / Любое вмешательство в силовую установку требует отдельной оценки безопасности, соответствия сертификационным требованиям и подтверждения эксплуатационной работоспособности / Any intervention in the powerplant requires a dedicated safety assessment, demonstration of compliance with certification requirements, and confirmation of operational suitability
3. Эксплуатациялық немесе ұшу сипаттамаларына әсері / Влияние на эксплуатационные или лётные характеристики/ Performance or flight characteristics effected	Модификация немесе жөндеу аэродинамикаға, тарту-салмақ қатынасына, салмаққа, тұрақтылыққа, басқарылуға немесе ұшу шектеулеріне әсер ететінін бағалау / Оценивается, вносит ли модификация/ремонт изменения в аэродинамику, тяговооружённость, вес, устойчивость, управляемость или лётные ограничения / Evaluation of whether the modification/repair affects aerodynamics, thrust-to-weight ratio, weight, stability, controllability, or flight limitations	Мысалы, антенналарды, қаптамаларды немесе сыртқы панельдерді орнату/алу, қанат немесе құйрық конфигурациясын өзгерту кедергіге және есептік жылдамдықтарға әсер етуі мүмкін / Например, установка/демонтаж антенн, обтекателей, внешних панелей, изменение конфигурации крыла или хвостового оперения может повлиять на сопротивление и расчётные скорости / For example, installation/removal of antennas, fairings, or external panels, or changes to wing or empennage configuration may affect drag and calculated airspeeds
4. Ұшуға жарамдылықты қолдау жөніндегі нұсқаулар / Необходимые инструкции по	Ұшуға жарамдылықты қолдау бойынша жаңа немесе жаңартылған нұсқаулардың қажет-қажет еместігін анықтау (AMM/AMM-Supplement, CMM, SB, SRM-Supplement, MPD, ALS және т.б.). / Проверяется, требуются ли новые или	Кез келген жаңа жүйе, компонент немесе конструкциялық элемент ұшуға жарамдылықты сақтау үшін бекітілген техникалық қызмет көрсету рәсімдерімен қамтамасыз етілуі тиіс / Любая новая система, компонент или конструктивный элемент

поддержанию лётной годности / Instructions for Continuing Airworthiness, ICA	обновлённые инструкции по поддержанию лётной годности: AMM/AMM-Supplement, CMM, SB, SRM-Supplement, MPD, ALS и др. / Assessment of the need for new or revised Instructions for Continuing Airworthiness, such as AMM/AMM Supplement, CMM, SB, SRM Supplement, MPD, ALS, etc.	должны сопровождаться утверждёнными процедурами обслуживания для поддержания лётной годности / Any new system, component, or structural element must be supported by approved maintenance procedures to ensure continued airworthiness
5. MEL-ге қосымша қажет пе / Требуется дополнение к MEL / MEL Supplement Required	Модификация немесе жөндеу жаңа жүйені орнатқанда, қолданыстағы жүйені алып тастағанда немесе жабдық мәртебесін өзгерткенде MEL-ге өзгеріс енгізу қажеттігін бағалау / Оценивается, нужно ли вносить изменения в MEL, если модификация/ремонт устанавливает новую систему, демонтирует существующую или изменяет статус оборудования / Determination of whether amendments to the MEL are required due to installation of new systems, removal of existing systems, or changes to equipment status	MEL әуе кемесінің жарамсыз жабдықпен ұшу шарттарын айқындайды, сондықтан конфигурациядағы кез келген өзгеріс онда көрсетілуі тиіс / MEL определяет условия, при которых ВС может выполнять полёт с неработающим оборудованием — поэтому любые изменения конфигурации должны быть отражены / The MEL defines the conditions under which the aircraft may be dispatched with inoperative equipment; therefore, any configuration changes must be reflected
6. Ұшуды пайдалану жөніндегі нұсқаулыққа қосымша қажет пе / Требуется дополнение к РЛЭ / AFM Supplement Required	Модификация немесе жөндеудің AFM-де көрсетілген шектеулерге, рәсімдерге, эксплуатациялық параметрлерге немесе сипаттамаларға әсерін талдау / Анализируется, влияет ли модификация/ремонт на ограничения, процедуры, эксплуатационные параметры или характеристики, приведённые в AFM / Analysis of whether the modification/repair affects limitations, procedures, operating parameters, or performance data contained in the AFM	Жылдамдықтар, салмақтық шектеулер, центровка, рәсімдер немесе өнімділік өзгерген жағдайда AFM Supplement әзірленеді / В случае изменения скоростей, весовых ограничений, центровки, процедур или производительности создаётся AFM Supplement / If speeds, weight limitations, centre of gravity, procedures, or performance are affected, an AFM Supplement is required
7. Ұшуға жарамдылыққа ықпалы / Последствия для лётной годности / Any airworthiness implication	Ұшуға жарамдылық талаптарына сәйкестікке кез келген ықтимал салдардың бар-жоғын тексеру: конструкция, материалдар, жүйелер, өрт қауіпсіздігі, авариялық шығулар, электромагниттік үйлесімділік, істен шығуға төзімділік / Проверяется наличие любых последствий для соответствия нормам лётной годности — конструкция, материалы, системы, пожарная безопасность, аварийные выходы, электромагнитная совместимость, отказоустойчивость / Verification of any implications for compliance with airworthiness requirements, including structure, materials, systems, fire protection, emergency exits, electromagnetic compatibility, and fail-safe design	Бұл тармақ жинақтаушы болып табылады және өзгерістер Annex 8 / CS / CT ұшуға жарамдылық нормаларының талаптарын бұзбайтынын растауды талап етеді / Пункт является обобщающим и требует подтверждения, что изменения не нарушают требований Annex 8/CS/CT норм лётной годности / This is a consolidating item requiring confirmation that the changes do not violate Annex 8 / CS / national airworthiness standards
8. Конструкцияның беріктігіне әсері / Достигнутая прочность конструкции / Structural strength effected	Модификация немесе жөндеудің конструкция беріктігін өзгерту-өзгертпеуін бағалау: жаңа бекітпелерді, күшейткіштерді, панельдерді орнату, материалдарды ауыстыру, күш элементтеріне араласу / Оценивается, изменяет ли модификация/ремонт прочность конструкции: установка новых креплений, усилений, панелей, замена материалов, вмешательство в силовые	Part 25 немесе CS-25 талаптарына сәйкес беріктік есептерімен немесе есептік есептемелермен (Stress Report / Structural Justification, Stress Memo, Analysis Report) растау қажет / Необходимо подтверждение расчётами или отчётами по прочности (Stress Report / Structural Justification, Stress Memo, Analysis Report) в соответствии с Part 25 или CS-25 / Compliance must be demonstrated by stress calculations or structural reports (Stress

	элементы / Assessment of whether the modification/repair affects structural strength, such as installation of new fittings, reinforcements, panels, material substitution, or interference with primary load-carrying structure	Report / Structural Justification, Stress Memo, Analysis Report) in accordance with Part 25 or CS-25.
9. Қоршаған ортаға әсері / Последствия для окружающей среды / Environmental implication	Өзгерістің шу деңгейіне, шығарындыларға, отын шығынына, шығару жүйесіне немесе экологиялық параметрлерге әсерін анықтау / Определяется, влияет ли изменение на уровень шума, выбросы, расход топлива, выхлопную систему или экологические параметры / Determination of whether the change affects noise levels, emissions, fuel consumption, exhaust systems, or other environmental parameters	Әдетте күш қондырғысына, отын жүйелеріне, ауаны кондиционерлеу жүйесіне немесе шығарындыларға әсер ететін өзгерістер кезінде талап етіледі / Как правило, требуется при вмешательстве в силовую установку, топливные системы, кондиционирование воздуха или менявшиеся системы выбросов / Typically applicable when modifications involve the powerplant, fuel systems, air conditioning, or emission-related systems
10. Стандарттан тыс әдістер / Нестандартные методы / Non-standard practices involved	Бекітілген техникалық құжаттамада көзделмеген әдістер немесе материалдардың қолданылуын анықтау / Устанавливается, используются ли методы или материалы, не предусмотренные утверждённой технической документацией / Identification of any methods or materials used that are not covered by approved technical documentation	Мысалы: СММ-нен тыс жөндеу, стандарттан тыс материалдар, балама құралдар немесе процестер. Мұндай жағдайлар жеке келісуді және қауіпсіздік пен сәйкестікті дәлелдеуді талап етеді / Например: ремонт вне СММ, нестандартные материалы, альтернативные инструменты или процессы. Такие случаи требуют отдельного согласования и доказательств безопасности и соответствия / For example: repairs outside the CMM, use of non-standard materials, alternative tools, or processes. Such cases require separate approval and demonstration of safety and compliance